

Reykjavík, 12. október 2018

Niðurstaða könnunar- og matsferlis hjá Arion banka hf.

Fjármálaeftirlitið leggur mat á áhættuþætti í starfsemi fjármálafyrirtækja í könnunar- og matsferli (e. Supervisory Review and Evaluation Process, SREP) og með hvaða hætti fjármálafyrirtæki meðhöndlar þá í starfseminni, samanber lög nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Hjá þeim fjármálafyrirtækjum sem metin eru kerfislega mikilvæg fer slíkt mat fram árlega.

Í ferlinu er meðal annars lagt mat á viðskiptaáætlun, stjórnarhætti, útlána- og samþjöppunaráhættu, markaðsáhættu, rekstraráhættu, lausafjár- og fjármögnunaráhættu og álagspróf. Við mat á þessum áhættuþáttum styðst Fjármálaeftirlitið við [Almenn viðmið og aðferðafræði vegna könnunar- og matsferlis hjá fjármálafyrirtækjum](#) sem byggja á viðmiðunarreglum Evrópsku bankaeftirlitsstofnunarinnar (EBA) um sama efni.

Könnunar- og matsferlið leiðir til niðurstöðu um það að hve miklu leyti þær ráðstafanir sem hlutaðeigandi fjármálafyrirtæki hefur gripið til vegna áhættuþátta séu nægjanlegar, hvort stjórnun þess sé traust og hvort eiginfjárgrunnur sé fullnægjandi með hliðsjón af þeim áhættuþáttum sem felast í starfseminni. Á grundvelli könnunar- og matsferlisins hefur Fjármálaeftirlitið meðal annars heimild til að mæla fyrir um hærra eiginfjárhlutfall en sem nemur hinu 8% lögbundna lágmarki, endurbætur á innri ferlum, niðurfærslu á eignum við útreikning á eiginfjárgrunni, hömlur eða takmörkun á starfsemi hlutaðeigandi fjármálafyrirtækis og að dregið sé úr áhættum sem starfsemi þess felur í sér. Þá getur Fjármálaeftirlitið komið ýmsum athugasemdum og ábendingum á framfæri í ferlinu.

Arion banki hf. skilaði Fjármálaeftirlitinu mati sínu á eiginfjárþörf miðað við 31. desember 2017, með svokallaðri ICAAP/ILAAP-skýrslu, í apríl 2018. Fjármálaeftirlitið sendi bankanum drög að niðurstöðum könnunar- og matsferlisins í júní 2018 þar sem bankinn fékk tækifæri til að koma á framfæri andmælum, sbr. IV. kafla stjórnsýslulaga nr. 37/1993. Andmæli bankans bárust í ágúst 2018. Fjármálaeftirlitið hefur nú lokið könnunar- og matsferlinu og sendi Arion banka hf. bréf um niðurstöður í september 2018.

Viðbótarkrafa Fjármálaeftirlitsins um eiginfjárgrunn Arion banka hf. (Stoð II-R)

Helsta niðurstaða könnunar- og matsferlisins var að Arion banki hf. skyldi frá 30. september 2018 viðhalda viðbótarkröfu um eiginfjárgrunn sem nemur 2,9% af áhættugrunni. Viðbótarkrafan kemur til vegna útlánaáhættu, markaðsáhættu auk áhættu vegna dótturfélaga sem ekki er nægjanlega tekið tillit til við útreikning á grunnkröfu (stoð I) um eiginfjárgrunn. Viðbótarkrafan skiptist þannig að almennt eigið fé þáttar 1 skal nema að lágmarki 1,6% af áhættugrunni og þáttur 1 skal nema að lágmarki 2,2% af áhættugrunni.¹

Viðbótareiginfjárfkrafa Fjármálaeftirlitsins kemur til viðbótar grunnkröfu um eiginfjárgrunn og eiginfjáraukum:

---

¹ Sbr. a. liður 4. mgr. 86. gr. g og 7. mgr. sömu greinar laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki.

- Grunnkrafa um eiginfjárgrunn (stoð I) nemur 8% af áhættugrunni. Af kröfunni skal almennt eigið fé þáttar 1 nema að lágmarki 4,5% af áhættugrunni og þáttur 1 skal nema að lágmarki 6% af áhættugrunni².
- Samanlögð krafa um eiginfjáruka nemur 8,4% af áhættugrunni og skal henni vera að fullu mætt með almennu eigin fé þáttar 1. Samanlögð krafa um eiginfjáruka tekur mið af samsetningu innlendra og erlendra áhættuveginna eigna (e. risk-weighted-assets), sem er ólík á milli banka. Miðað við hækkun sveiflujöfnunarauka hinn 15. maí 2019 um 0,5 prósentur verður hin samanlagða krafa að öllu óbreyttu 8,9%. Mælist Fjármálaeftirlitið til þess að bankinn viðhaldi áfram eigin fé í samræmi við fyrirhugaða hækkun sveiflujöfnunaraukans.³

Heildarkrafa Fjármálaeftirlitsins um eiginfjárgrunn Arion banka hf., á móðurfélags- og á samstæðugrunni, nemur því 19,3% af áhættugrunni og samanstendur af grunnkröfu um eiginfjárgrunn, viðbótarkröfu Fjármálaeftirlitsins um eiginfjárgrunn og eiginfjáruka.

Fjármálaeftirlitið hefur komið því á framfæri við Arion banka hf. að við mat á eiginfjárþörf verði að líta til atvika sem mögulega geta komið til síðar. Þannig þarf stjórn bankans að horfa til þess að bankinn geti viðhaldið eðlilegri lánastarfsemi, líka í niðursveiflu, og að fjármögnun bankans sé þannig háttáð að hún styðji við aðgang bankans að fjármálamörkuðum við erfiðar markaðsaðstæður.

Athugasemdir og úrbótakröfur

Fjármálaeftirlitið gerði eftirfarandi athugasemdir við Arion banka hf. og fór fram á viðeigandi úrbætur.

Fjármálaeftirlitið gerði athugasemd við innra eftirlit með útlánum bankans. Með tilliti til þess og þeirra breytinga sem gerðar hafa verið á útlánaeftirliti bankans á síðustu misserum fór Fjármálaeftirlitið fram á að innri endurskoðun bankans gerði úttekt á útlánaferli á tilteknum sviðum innan bankans og skilaði til stofnunarinnar.

Fjármálaeftirlitið gerði athugasemdir við að úrbótakröfum innri endurskoðunar sem hefði ekki verið lokið innan tilskilins frests hefði fjölgað. Fjármálaeftirlitið fór fram á að bankinn gerði ráðstafanir til að bregðast við því. Þá fór Fjármálaeftirlitið fram á að bankinn gerði viðeigandi ráðstafanir til að efla áhættuvitund starfsmanna.

Í tengslum við framkvæmd álagsprófa gerði Fjármálaeftirlitið athugasemd um að bæta þyrfti umfjöllun um viðbrögð stjórnenda við áfallasviðsmyndum, tillögur þeirra að aðgerðum til að milda áhrif sviðsmyndanna og mat bankans á áhrifum mildunaraðgerða. Fór Fjármálaeftirlitið fram á að úr framangreindu yrði bætt.

Fjármálaeftirlitið gerði athugasemd við að bankinn hefði ekki viðhaldið eigin aðferðafræði við mat á umfangi geirasamþjöppunaráhættu og fór fram á að úr því yrði bætt.

Þá gerði Fjármálaeftirlitið athugasemd við eftirlit bankans með útivistun tiltekinnar verkefna og fór fram á að efni útivistunarsamninga þeim tengdum yrði endurskoðað og eftirlit af hálfu bankans eflt.

² Sbr. 1. mgr. 84. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki.

³ Sjá einnig ákvarðanir um eiginfjáruka á heimasíðu Fjármálaeftirlitsins: <https://www.fme.is/eftirlitsstarfsemi/fjarmalastodugleiki/eiginfjaraukar/>